

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 35/2012-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. januára 2012 predbežne prerokoval sťažnosť V. H., t. č. vo výkone trestu, vo veci namietaného porušenia jeho práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) a c), čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 215/2010 a jeho uznesením z 26. júla 2011, ako aj uznesením Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co/408/2011 z 29. septembra 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. H. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. januára 2011 doručená sťažnosť V. H. (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej namieta porušenie svojich práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) a c), čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej

len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 215/2010 a jeho uznesením z 26. júla 2011, ako aj uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) z 29. septembra 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co/408/2011.

Zo sťažnosti sťažovateľa, ako aj z jej príloh vyplýva, že 24. novembra 2010 podal okresnému súdu „žalobu na ochranu osobnosti“, v ktorom namietal porušenie svojich viacerých práv podľa dohovoru tým, že bol nezákonne vzatý do väzby rozhodnutím Mestského súdu v B. v roku 1994 v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 38/94. V dôsledku toho sa domáhal na okresnom súde náhrady majetkovej a nemajetkovej ujmy.

Okresný súd 20. mája 2011 vyzval sťažovateľa na odstránenie nedostatkov návrhu na začatie konania v lehote 10 dní od doručenia výzvy (8. jún 2011), ale sťažovateľ v písomnom podaní doručenom okresnému súdu 20. júna 2011 nedostatky návrhu neodstránil a návrh na začatie konania zostal nejasný, neurčitý a žalobný petit nevykonateľný.

Sťažovateľ v žalobnom petite na základe jeho opravujúceho podania žiadal, aby okresný súd v občianskom súdnom konaní určil povinnosť odporcom v 1. až 3. rade podať v rámci už niekoľko rokov právoplatne skončeného trestného konania mimoriadny opravný prostriedok, čo je podľa názoru okresného súdu nevykonateľné a absentuje právomoc všeobecného súdu na rozhodnutie o takejto žiadosti v občianskom súdnom konaní, preto v zmysle § 43 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) jeho podanie odmietol.

Sťažovateľ tiež tvrdí, že tým, že všeobecné súdy „odmietli vecne prejednať a meritórne rozhodnúť žalobný návrh“, porušili jeho označené práva podľa dohovoru.

Zo sťažnosti tiež vyplýva, že sťažovateľ podal súbežne aj dovolanie, aby mu ústavný súd „v budúcnosti nevyčítal nedodržanie lehoty“ vo vzťahu ku krajskému súdu.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd rozhodol nálezom, že okresný súd a krajský súd v predmetných konaniach porušili jeho základné práva podľa

dohovoru, domáha sa ich zrušenia a žiada ústavný súd, aby prikázal všeobecným súdom preskúmať zákonnosť obmedzenia osobnej slobody sťažovateľa od 19. novembra 1994 do 16. februára 1996, keď bol vo väzbe nezákonne a tiež prikázal, aby preskúmal obsah jeho odvolania v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 2 T 38/94.

Sťažovateľ tiež žiada, aby mu ústavný súd ustanovil právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom

prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K namietanému porušeniu jeho práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) a c), čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 215/2010 a jeho uznesením z 26. júla 2011.

Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva princíp subsidiarity, podľa ktorého právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu predstavuje ústavný príkaz pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany, a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Proti namietanému postupu, ako aj proti označenému uzneseniu okresného súdu bol sťažovateľ oprávnený podať odvolanie (zo sťažnosti, ako aj zo spisu vyplýva, že toto oprávnenie využil). O odvolaní sťažovateľa bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu rozhodovať o jeho sťažnosti smerujúcej proti označenému postupu a označenému uzneseniu okresného súdu.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti rozhodol o jej odmietnutí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu jeho práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) a c), čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru uznesením krajského súdu z 29. septembra 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co/408/2011.

Sťažovateľ v sťažnosti namietal aj porušenie svojich označených práv uznesením krajského súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie okresného súdu z 26. júla 2011 a ktorým bolo odmietnuté jeho podanie podľa § 43 ods. 2 OSP, o návrhu na ochranu osobnosti a o priznanie majetkovej a nemajetkovej ujmy. V tomto konaní žiadal preskúmať zákonnosť obmedzenia jeho osobnej slobody v čase od 19. novembra 1994, do 16. februára 1996, keď sa údajne nachádzal na základe rozhodnutí všeobecných súdov nezákonne vo väzbe. Súčasne uviedol, že podal proti tomuto uzneseniu krajského súdu súbežne so sťažnosťou ústavnému súdu aj dovolanie, pretože všeobecné súdy návrh odmietli vecne prejednať a meritórne o ňom rozhodnúť.

Podľa názoru ústavného súdu má právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa najprv a predovšetkým najvyšší súd ako súd dovolací (k podobným záverom ústavný súd dospel vo veciach napr. m. m. III. ÚS 114/2010 a III. ÚS 462/2011).

Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ svoje námietky uplatnil v sťažnosti podanej ústavnému súdu, pričom v čase rozhodovania ústavného súdu nie je dovolacie konanie ešte skončené, bolo dôvodné odmietnuť sťažnosť proti rozhodnutiu krajského súdu pre jej predčasnosť, pretože o ochrane označených práv, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, bude ešte rozhodovať najvyšší súd ako súd dovolací.

Ústavný súd preto zaujal názor (podobne napr. I. ÚS 358/09, III. ÚS 114/2010), že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti na ústavnom súde je sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí

o takomto mimoriadnom opravnom prostriedku. Lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému uzneseniu krajského súdu (porovnaj tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, a jeho body 51, 53 a 54).

Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd ani ďalšou časťou sťažnosti meritórne nezaoberal, ale z dôvodu nedostatku právomoci podľa zásady ratio temporis ju ako neprípustnú podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol (obdobne napr. III. ÚS 22/2012).

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa žiadosťou sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu a tiež rozhodovať o ďalších jeho návrhoch v uvedenej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. januára 2012